

**ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC SƯ PHẠM**

NGUYỄN THỊ MINH TÂM

**THIẾT KẾ MỘT SỐ CHỦ ĐỀ DẠY HỌC ĐỊA LÍ
LỚP 10 THPT THEO ĐỊNH HƯỚNG
PHÁT TRIỂN NĂNG LỰC HỌC SINH**

LUẬN VĂN THẠC SĨ ĐỊA LÍ KHOA HỌC GIÁO DỤC

THÁI NGUYÊN - 2016

**ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC SƯ PHẠM**

NGUYỄN THỊ MINH TÂM

**THIẾT KẾ MỘT SỐ CHỦ ĐỀ DẠY HỌC ĐỊA LÍ
LỚP 10 THPT THEO ĐỊNH HƯỚNG
PHÁT TRIỂN NĂNG LỰC HỌC SINH**

**Chuyên ngành: LL&PPDH ĐỊA LÍ
Mã số: 601 401 11**

LUẬN VĂN THẠC SĨ ĐỊA LÍ KHOA HỌC GIÁO DỤC

Người hướng dẫn khoa học: TS. NGUYỄN PHƯƠNG LIÊN

THÁI NGUYÊN - 2016

LỜI CAM ĐOAN

Tôi xin cam đoan đây là công trình nghiên cứu của tôi, các số liệu trích dẫn có nguồn gốc rõ ràng. Kết quả trong luận văn chưa được công bố trong bất cứ công trình nghiên cứu nào khác.

Thái Nguyên, tháng 04 năm 2016

Tác giả luận văn

Nguyễn Thị Minh Tâm

Xác nhận
của trưởng khoa chuyên môn

Xác nhận của
Người hướng dẫn khoa học

TS. Nguyễn Phương Liên

LỜI CẢM ƠN

Luận văn có tên: “*Thiết kế một số chủ đề dạy học Địa Lí 10 THPT theo định hướng phát triển năng lực học sinh*” được hoàn thành tại khoa Địa lý, trường Đại học Sư phạm Thái Nguyên, dưới sự hướng dẫn khoa học nghiêm túc, sự chỉ bảo tận tình của **TS. Nguyễn Phương Liên**. Tác giả xin bày tỏ lòng kính trọng và biết ơn sâu sắc nhất đến cô Nguyễn Phương Liên - người đã thường xuyên dạy dỗ, khuyến khích, động viên tác giả trong suốt thời gian thực hiện luận văn.

Trong quá trình nghiên cứu, tác giả đã nhận được sự chỉ đạo, động viên, đóng góp ý kiến của các thầy cô, các nhà khoa học trong khoa Địa lý - trường Đại học Sư phạm Thái Nguyên.

Xin chân thành cảm ơn lãnh đạo trường Đại học Sư phạm Thái Nguyên, lãnh đạo khoa Địa lý, phòng sau đại học đã tạo điều kiện thuận lợi cho tôi hoàn thành luận văn này.

Xin gửi lời cảm ơn đến các đồng nghiệp, gia đình và bạn bè đã giúp đỡ và động viên tác giả trong quá trình học tập, nghiên cứu và thực hiện luận văn.

Thái Nguyên, tháng 04 năm 2016

TÁC GIẢ LUẬN VĂN

Nguyễn Thị Minh Tâm

MỤC LỤC

	Trang
LỜI CAM ĐOAN	i
LỜI CẢM ƠN.....	ii
MỤC LỤC	iii
DANH MỤC CÁC TỪ VIẾT TẮT.....	iv
DANH MỤC CÁC BẢNG.....	v
DANH MỤC CÁC HÌNH	vi
PHẦN MỞ ĐẦU	1
1. Lí do chọn đề tài.....	1
2. Lịch sử nghiên cứu đề tài	5
3. Mục tiêu nghiên cứu.....	8
4. Nhiệm vụ nghiên cứu	8
5. Giới hạn nghiên cứu	9
6. Quan điểm và phương pháp nghiên cứu	9
7. Cấu trúc đề tài	11
PHẦN NỘI DUNG.....	12
Chương 1: CƠ SỞ LÝ LUẬN VÀ THỰC TIỄN CỦA VIỆC THIẾT KẾ MỘT SỐ CHỦ ĐỀ DẠY HỌC ĐỊA LÍ LỚP 10 THPT THEO ĐỊNH HƯỚNG PHÁT TRIỂN NĂNG LỰC HỌC SINH.....	12
1.1. Một số khái niệm.....	12
1.1.1. Dạy học	12
1.1.2. Dạy học theo chủ đề.....	13
1.1.3. Phương pháp dạy học	15
1.1.4. PPDH tích cực.....	17
1.1.5. Năng lực	20
1.2. Đặc điểm chương trình sách giáo khoa Địa lí lớp 10 THPT	23
1.3. Đặc điểm tâm sinh lí và trình độ nhận thức của HS lớp 10 THPT	25

1.4. Thực trạng dạy học và dạy học theo chủ đề ở Trường PT hiện nay ..	29
1.5. Định hướng đổi mới chương trình SGK phổ thông sau năm 2015....	32
1.6. Tiểu kết chương 1.....	35
Chương 2: THIẾT KẾ MỘT SỐ CHỦ ĐỀ DẠY HỌC ĐỊA LÍ LỚP 10	
THPT	36
2.1. Nguyên tắc thiết kế.....	36
2.2. Quy trình thiết kế.....	36
2.2.1. Định hướng chung trong việc thiết kế chủ đề	36
2.2.2. Quy trình thiết kế chủ đề.....	37
2.3. Phương pháp giảng dạy các chủ đề.....	40
2.4. Thiết kế chủ đề dạy học địa lí 10 THPT	44
2.5. Tiểu kết chương 2.....	84
Chương 3: THỰC NGHIỆM CÁC CHỦ ĐỀ DẠY HỌC ĐỊA LÍ 10 THPT..	85
3.1. Mục đích và nhiệm vụ thực nghiệm.....	85
3.1.1. Mục đích.....	85
3.1.2. Nhiệm vụ	85
3.2. Đối tượng thực nghiệm	85
3.3. Nguyên tắc tiến hành thực nghiệm.....	86
3.4. Phương pháp tiến hành thực nghiệm.....	86
3.4.1. Về phương pháp dạy học	86
3.4.2. Về kỹ thuật dạy học	88
3.4.3. Về thiết bị dạy học và học liệu Thiết bị dạy học	89
3.4.4. Về kiểm tra, đánh giá	89
3.4.5. Hướng dẫn giáo viên dạy học các chủ đề	89
3.4.5.1. Hướng dẫn chung	89
3.4.5.2. Hướng dẫn cụ thể cho mỗi hoạt động học của học sinh	90
3.5. Tổ chức thực nghiệm.....	90
3.5.1. Trường thực nghiệm.....	90

3.5.2. Bài thực nghiệm	91
3.5.3. Các lớp tiến hành thực nghiệm	91
3.6. Đánh giá kết quả thực nghiệm	91
3.6.1. Về hoạt động của GV và HS trong giờ học	91
3.6.2. Về thái độ của GV và HS trong giờ học	92
3.6.3. Đánh giá kết quả học tập.....	92
3.7. Tiểu kết chương 3.....	93
PHẦN III-KẾT LUẬN VÀ KIẾN NGHỊ.....	95
TÀI LIỆU THAM KHẢO	98

DANH MỤC CÁC TỪ VIẾT TẮT

STT	Viết tắt	Viết đầy đủ
1	CNTT, CNTT&TT	Công nghệ thông tin Công nghệ thông tin và truyền thông
2	DS	Dân số
3	GV	Giáo viên
4	GTDS	Gia tăng dân số
5	GTDSTN	Gia tăng dân số tự nhiên
6	GTTN	Gia tăng tự nhiên
7	HS	Học sinh
8	KT	Kĩ thuật, kinh tế
9	KT- XH	Kinh tế - xã hội
10	PP, PPDH	Phương pháp, phương pháp dạy học
11	SGK	Sách giáo khoa
12	TS	Tỷ suất
13	TSGT	Tỷ suất gia tăng
14	THPT	Trung học phổ thông

DANH MỤC CÁC BẢNG

	Trang
Bảng 1.1: Cấu trúc phần Địa lí tự nhiên lớp 10- ban cơ bản.....	25
Bảng 1.2: Cấu trúc phần Địa lí KT- XH lớp 10- ban cơ bản	25
Bảng 1.3: Tổng hợp kết quả điều tra sử dụng những phương pháp dạy học trong giờ dạy môn Địa Lí	30
Bảng 1.4: Khung chương trình sau năm 2015 (dự kiến).....	33
Bảng 2.1: Mô tả về 4 mức độ yêu cầu	39
cần đạt của một số loại câu hỏi, bài tập thông thường	39
Bảng 2.3: Mô tả về 4 mức độ yêu cầu	48
cần đạt của một số loại câu hỏi, bài tập thông thường chủ đề 1.....	48
Bảng 2.4: Mô tả về 4 mức độ yêu cầu	54
cần đạt của một số loại câu hỏi, bài tập thông thường chủ đề 2.....	54
Bảng 2.5: Dân số của Ấn Độ thời kì 1995- 2000	57
Bảng 2.6: Mật độ dân số thế giới và các châu lục năm 2005	69
Bảng 2.7: Mô tả về 4 mức độ yêu cầu cần đạt của một số loại câu hỏi, bài tập thông thường chủ đề 3	71
Bảng 3.1: Tổng hợp kết quả của 4 lớp khối 10	93

DANH MỤC CÁC HÌNH

Hình 1.1: Mô tả các nhóm năng lực	22
Hình 1.2 : Mô tả các mức độ của năng lực.....	23
Hình 1.3: Sự luân phiên ngày đêm theo mùa	50
Hình 3.1: Biểu đồ thể hiện lượng điểm của các lớp thực nghiệm và đối chứng	93
Hình 3.2: Biểu đồ thể hiện tỉ lệ xếp loại học lực ở lớp thực nghiệm và lớp đối chứng	93